

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра дошкільної і початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННПП

Світлана КОНДРАТЮК

«28» серпня 2025 року

ПРОГРАМА

**ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

галузь знань **А Освіта**

спеціальність **А2 Дошкільна освіта**

освітньо-професійна програма *Дошкільна освіта*

Мова навчання: *українська*

Погоджено науково-методичною
комісією ННПП

«28» серпня 2025 року

Голова

Юлія БОНДАРЕНКО

док. пед. наук, професор

Розробники:

Ольга ШАПОВАЛОВА, к. пед. н., доцент кафедри дошкільної і початкової освіти

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри дошкільної і початкової освіти
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри
дошкільної і початкової освіти
к. пед. н., доцент

Наталія ПАВЛУЩЕНКО

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Освітній рівень	Характеристика виробничої педагогічно-психологічної практики в закладах дошкільної освіти			
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 18	Магістр	Обов’язкова			
		Рік підготовки:			
		1-й	2-й	1-й	2-й
		Семестр			
Загальна кількість годин – 540		2-й	3-й	2-й	3-й
		4 тижні	8 тижнів	4 тижні	8 тижнів
		Вид контролю: залік			

1. МЕТА ВИРОБНИЧОЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Метою виробничої психолого-педагогічної практики в закладах дошкільної освіти є підготовка магістрантів до виконання функцій вихователя закладу дошкільної освіти (ЗДО), директора ЗДО, практичного психолога ЗДО; методичному забезпеченні освітнього процесу; підвищенні інтересу до професійно-організаторської діяльності, удосконаленні педагогічних, психологічних та організаційних навичок, умінні творчо застосовувати теоретичні та методичні знання в практичній діяльності; реалізація магістрантами науково-методичних професійних знань та удосконалення ними навичок самостійної практичної та дослідно-експериментальної діяльності.

Завдання курсу: **теоретичні:**

поглиблення та закріплення теоретичних знань з предметів психолого-педагогічного циклу та оволодіння навичками застосовувати ці знання для планування та проведення освітньої роботи в ЗДО; формування вмінь спостерігати та аналізувати освітній процес у закладах дошкільної освіти, вивчати та використовувати у власній педагогічній діяльності кращий педагогічний досвід та проведення освітньої роботи з дітьми раннього та дошкільного віку; формування умінь співвідносити наукові знання про вікові та індивідуальні особливості дітей, організацію життєдіяльності, умови, зміст та методику їх виховання з станом практичної організації педагогічного процесу в ЗДО; ознайомлення з особливостями планування та здійснення діагностичної,

корекційної, консультативної, просвітницької та психопрофілактичної роботи практичного психолога;

практичні:

удосконалення психолого-педагогічних умінь та навичок раціональної організації педагогічної діяльності магістрантів: роботи з науковою та методичною літературою, дидактичними матеріалами, наочними посібниками, технічними засобами навчання, необхідними для підготовки та проведення освітньої роботи у ЗДО; умінь визначати тип і вид освітнього заняття, його структуру; раціонально розподіляти час для різних видів освітньої роботи; добирати форми і методи роботи з дітьми раннього та дошкільного віку; керувати самосійною пізнавальною та практично-дослідною діяльністю дітей; формування навичок педагогічного спілкування з дітьми та їх батьками, активізації пізнавальної діяльності дітей; умінь організовувати різні види навчальної діяльності, забезпечую активність кожного; умінь планувати та організовувати різноманітні форми освітньої роботи; удосконалення вмінь налагоджувати взаємини з вихованцями та їх батьками на основі особистісно-орієнтованої моделі педагогічного спілкування; формування вмінь налагоджувати ділові взаємини з вихователями закладів дошкільної освіти; підготовка до проведення дослідження дітей різних вікових категорій, узагальнення результатів дослідження та складання корекційної програми; проведення корекційної, консультативної, просвітницької та психопрофілактичної роботи; написання узагальнюючої психологічної характеристики групи (відповідно вікової періодизації), визначення особливостей структурної організації групи та надання рекомендацій щодо покращення психологічного клімату.

Поглиблення любові до педагогічної професії, інтересу до роботи вихователя ЗДО, директора ЗДО та практичного психолога ЗДО, розвиток педагогічних здібностей, формування у магістрантів потреби у професійному самовдосконаленні; удосконалення навичок та вмінь проведення науково-дослідної роботи з психолого-педагогічних та методичних проблем, розвиток творчої ініціативи та конкретних дослідницьких умінь у професійній діяльності.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта», (другого рівня вищої освіти) у магістрантів необхідно сформувати програмні компетентності, а саме:

Класифікація компетентностей	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність	Здатність компетентно розв'язувати складні задачі й проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти або в процесі навчання фахівців із дошкільної освіти в закладах вищої освіти, що передбачає проведення досліджень, та/або здійснення інновацій у ситуаціях, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.			
Загальні компетентності				
КЗ-1. Здатність діяти соціально	Знати основні принципи	Вміти відстоювати власну	Створювати педагогічний	Усвідомлювати відповідальність

відповідально та свідомо, на основі етичних міркувань (мотивів).	державної політики України у сфері освіти і національно-патріотичного виховання дітей та молоді, просвітницькі програми щодо популяризації національних традицій.	громадянську позицію, застосовувати новітні освітні технології в реалізації заходів національного спрямування з дітьми та молоддю.	соціум у закладах різних типів дошкільної освіти як модель демократичного суспільства; налагоджувати соціальну взаємодію з різними суб'єктами освітнього процесу.	за формування світогляду майбутнього громадянина України; брати участь у житті демократичної, соціальної, правової держави і громадянського суспільства України.
КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Знати особливості та етапи творчого процесу, механізми реалізації інноваційних ідей в дошкільній освіті та забезпечення її якості.	Вміння генерувати нові ідеї для роботи з дітьми різного віку (зокрема з особливими потребами), використовувати оригінальні рішення, передбачати їх ефективність і результативність	Залучати до інноваційної діяльності однодумців, активізувати колектив професіоналів до продукування й обговорення креативних ідей і їх успішного втілення.	Усвідомлювати необхідність впровадження нових ідей в закладах дошкільної освіти, ураховуючи зміни, що відбуваються в суспільстві.
КЗ-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	Розуміння суті, способів організації наукової діяльності, її значення в підвищенні якості й ефективності освіти	Володіння способами розробки освітніх проектів та їх упровадження в практику роботи зі студентами й дітьми дошкільного віку.	Здатність презентувати теми, зацікавлювати й переконувати учасників освітнього процесу в необхідності брати участь у розробці та впровадженні інноваційних проектів	Ініціювати авторські ідеї і проекти, знаходити ресурси для їх реалізації, організовувати науково-дослідницьку діяльність
КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Розуміти зв'язки між розвитком, навчанням і вихованням дітей раннього і дошкільного віку та	Уміти обігрувати педагогічні ситуації, спрямовані на формування й розвиток особистості дитини-	Презентувати результати своїх досліджень у формі доповідей на науково-практичних	Брати на себе відповідальність впровадження інноваційних підходів у практику роботи з дітьми раннього й

	інтерпретувати їх у процесі практичної підготовки.	дошкільника, аналізувати результати та проектувати шляхи вдосконалення освітнього процесу	конференціях, семінарах, оформлювати у вигляді тез, статей; обмінюватись накопиченим досвідом.	дошкільного віку.
КЗ-5. Здатність працювати в команді.	Знати та усвідомлювати необхідність роботи в команді для створення доброзичливої атмосфери та дружніх взаємовідносин в колективі закладу дошкільної освіти та в роботі з батьками.	Володіти вмінням вибудовувати алгоритм ефективної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу та планувати стратегію розвитку колективу	Толерантно ставитись до думок і позицій інших учасників освітньо-виховного процесу та колективу в цілому, виявляючи педагогічний такт і повагу.	Відповідально ставитись до прийняття колективних рішень, аргументовано пропонувати й відстоювати власні ідеї, пропозиції.
КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.	Знати і керуватися в професійній діяльності загальнолюдськими цінностями та міжнародними нормами з дотримання прав і свобод людини. Знати і розуміти аксіологію етнічних особливостей різних народів, представники яких проживають в Україні.	Аналізувати та враховувати в професійній діяльності етнокультурне розмаїття сучасного українського суспільства та суб'єктів освітнього процесу. Оцінювати доцільність застосування надбань культури різних народів, представники яких проживають в Україні та регіоні, і впроваджувати їх у навчально-виховний процес закладів освіти	Спілкуватися та співпрацювати в мультикультурному середовищі з представниками різних культур на засадах взаємоповаги й взаємопартнерства; залучати представників культурних національних товариств до співпраці з виховання та соціалізації дітей і студентської молоді.	Формувати стратегію подолання міжнаціональних проблем, брати на себе відповідальність за хід і результати співпраці з представниками різних культур, за реалізацію прийнятих рішень.
КЗ-7. Здатність застосовувати знання у	Знати та застосовувати інноваційні	Уміння використовувати інноваційні методи	Комунікувати з колегами для узгодження	Приймати обґрунтовані педагогічні

практичних ситуаціях.	технології в дошкільній освіті на принципах інтеграції ігрових, навчальних та освітніх процесів	та засоби навчання у практичній діяльності та організовувати діяльність у різних формах роботи	педагогічних дій та обміну досвідом; презентувати освітні досягнення та педагогічні результати	рішення в нестандартних ситуаціях, розвивати та вдосконалювати власну професійну компетентність
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
КС-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.	Знати сучасні концепції, програми, завдання, зміст, традиційні та інноваційні методи, форми, засоби, технології організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; методи діагностики та розвитку дітей дошкільного віку, види і зміст контролю за його перебігом	Реалізовувати завдання сучасних концепцій та програм дошкільної освіти, надавати допомогу вихователям щодо вибору методик діагностування досягнень у розвитку дітей з різних розділів програм навчання та виховання. Аналізувати й інтерпретувати отримані результати та розробляти індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами	Знаходити та використовувати різноманітні засоби комунікації для мотивування педагогів опановувати та застосовувати в закладах дошкільної освіти сучасні засоби й технології навчання і виховання дітей.	Брати відповідальність за якість і результативність освітнього процесу в закладі дошкільної освіти та доцільність використання дібраних технологій.
КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.	Знати традиційні та інноваційні технології методичного супроводу навчально-виховного процесу в закладі дошкільної освіти. Знати сучасні методичні	Уміти застосовувати в практичній діяльності здобутки сучасних науковців (вітчизняних і зарубіжних) та педагогів практиків, спрямовуючи їх на особистісний розвиток кожної дитини дошкільного віку	Будувати комунікативну стратегію, тактику та техніку взаємодії з колективом закладу дошкільної освіти, організовувати спільну діяльність для обміну	Відповідально ставитись до добору матеріалів методичного супроводу освітньої діяльності та рівня володіння сучасними техніками

	розробки та досягнення вітчизняних і зарубіжних педагогів у галузі дошкільної освіти.		досвідом, впровадження в роботу наукових наробок з метою підвищення особистісного рівня	
КС-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами, здійснювати практичну діяльність (тренінгову, консультаційну, психодіагностичну) з використанням науково верифікованих методів та технік.	Знати вікові та психолого-педагогічні особливості розвитку дітей дошкільного віку та специфіку розвитку дітей з особливими потребами. Добирати відповідно особливостям розвитку кожної дитини необхідний методичний супровід.	Володіти діагностувальними методиками щодо розвитку особистості дитини, уміти вчасно здійснювати корекцію її індивідуальної програми	Здатність до надання батькам педагогічної освіти щодо вміння взаємодіяти з дітьми, управляти їхнім психічним станом і забезпечувати психолого-педагогічну підтримку, створюючи позитивний психологічний клімат у сім'ї.	Створювати комфортне освітнє середовище, яке б сприяло особистісному розвитку дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами. Нести відповідальність за збереження психологічного здоров'я дітей та їхню психологічну готовність до навчання у школі
КС-4. Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти.	Знати джерела фінансування, кошторис доходів та видатків як основний планово-фінансовий документ, його структуру, принципи фінансування, показники та контрольні цифри для складання кошторису; правила ведення та зберігання фінансової документації	Уміти планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти: розробляти та контролювати кошторис доходів та видатків, раціонально використовувати кошти, економити ресурси, залучати додаткові джерела фінансування для розвитку закладу дошкільної освіти, вести та зберігати звітну документацію.	Здійснювати ділове спілкування з різними категоріями працівників, відповідальних в закладі дошкільної освіти за виконання фінансово-господарської діяльності. Колегіально вирішувати питання планування бюджету та раціонального використання коштів.	Забезпечувати прозорість та ефективність розподілу й використання коштів. Дотримуватись фінансової дисципліни, норм планування і термінів фінансової звітності.

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти та в галузі практичної психології.	Усвідомлювати важливість впровадження наукових розробок в навчально-виховний процес закладів дошкільної освіти та розуміти власні можливості щодо їх використання в практичній діяльності.	Уміти здійснювати відбір наукових розробок галузі дошкільної та інклюзивної освіти, та вміло адаптувати їх до рівня розвитку дітей в освітньо-виховному середовищі закладів різного типу.	Інформувати колег по роботі про власні результати пошуку шляхів підвищення рівня розвитку дітей.	Проявляти самостійність в організації освітнього середовища для реалізації наукових розробок та проведення власного наукового дослідження.
КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.	Розуміти сучасні вимоги щодо рівня власної професійної компетентності, а також до організації просвітницької діяльності серед громадськості, колег та батьків.	Уміти аналізувати й оцінювати актуальність дібраного матеріалу, інноваційних методик та нестандартних форм для підвищення інтересу вихователів, батьків та громадськості в досягненні спільної мети – підготовки дітей до дорослого життя.	Висловлювати критичні й об'єктивні судження щодо результатів своєї роботи та просвітницької діяльності колег.	Спрямовувати необхідну інформацію на підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості, застосовуючи інтерактивні методи взаємодії.
КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.	Знати і розуміти соціально-психологічні підходи до взаємодії закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями. Знати форми партнерської роботи з батьками, індивідуальні, групові, масові технології соціально-педагогічного патронажу	Уміти поширювати і застосовувати у власній педагогічній діяльності досвід сімейного виховання; планувати роботу з проблемними сім'ями; організовувати співпрацю з органами місцевого самоврядування, з науковими, соціальними, медичними та іншими установами та працівниками.	Ініціювати і розвивати партнерські відносини з батьками, соціальними, громадськими, професійними інституціями. Активно впливати на проблемні сім'ї через різні форми комунікативної взаємодії, поширювати психолого-педагогічні	Нести спільну відповідальність з батьками, соціальними, громадськими, професійними інституціями за розвиток і виховання дітей. Розширювати повноваження батьків у роботі закладу дошкільної освіти через діяльність батьківських зборів, батьківського комітету тощо.

	сімей, зміст та форми просвітницької роботи серед громадськості.		знання серед населення й батьків.	
КС-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.	Знати законодавчу базу, нормативно-правові документи, що регламентують діяльність закладів дошкільної освіти. Розуміти принципи, завдання та зміст адміністративно-ї, методичної, проектно-ї, освітньої діяльності в закладах дошкільної освіти.	Уміти планувати роботу закладу дошкільної освіти, опираючись на державні нормативно-правові документи; застосовувати різні форми управлінської діяльності, дотримуючись професійної етики.	Доводити до відома працівників та обговорювати зміст законів, нормативно-правових актів, що регулюють діяльність закладів дошкільної освіти.	Нести відповідальність за функціонування закладу дошкільної освіти як осередка культури, здатного до організації безпечної життєдіяльності дітей в рамках нормативно-правового регулювання.
КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.	Усвідомлювати сучасні вимоги суспільства до професії педагога, оцінювати й співвідносити рівень своєї професійної готовності зі світовими та вітчизняним тенденціям розвитку освіти, володіти інформацією про систему безперервного навчання впродовж життя	Використовувати широкий спектр форм, засобів, методів самоосвіти і самовдосконалення Проектувати подальше особистісне зростання, володіти технологіями самовдосконалення	Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для професійної самоосвіти та особистісного зростання.	Підвищувати свій інтелектуальний рівень у сфері професійних інтересів, проектувати подальше особистісне зростання, володіти технологіями самовдосконалення, проявляти творчість, активність, прагнути досягнення успіху на ринку праці
КС-10. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем	Усвідомлювати сучасні підходи до методології досліджень у галузі педагогіки та	Вміти застосовувати методологічні та теоретичні знання для аналізу педагогічних і	Представляти результати наукових досліджень у формі доповідей,	Постійно вдосконалювати свої науково-дослідницькі навички та критично

психолого-педагогічної науки та / або практики.	психології. Знати методи емпіричного аналізу та збору даних (спостереження, експеримент, опитування, інтерв'ювання щодо основ інтерпретації результатів досліджень у контексті практики дошкільної освіти	психологічних процесів. Проводити емпіричні дослідження із використанням сучасних методів збору даних. Обробляти, аналізувати та інтерпретувати емпіричні дані за допомогою якісних і кількісних методів.	статей і презентацій. Обґрунтовувати свої висновки у професійному середовищі. Вести дискусії щодо актуальних питань психолого-педагогічної науки, аргументуючи свою позицію.	оцінювати результати своєї діяльності.
КС-11. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психолого-педагогічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.	Розуміти основи планування психолого-педагогічного дослідження щодо принципів наукової новизни та практичної значущості	Вміти самостійно аналізувати літературу, для визначення рівня психолого-педагогічної проблеми. Організовувати дослідницьку діяльність із дотриманням часових обмежень. Застосовувати результати дослідження, використовуючи відповідні статистичні та аналітичні методи.	Представляти результати досліджень на конференціях, семінарах та інших наукових форумах.	Відповідати за якість, етичність і практичну значущість виконаного дослідження. Постійно вдосконалювати дослідницькі навички, аналізуючи досягнення в психолого-педагогічній науці.
КС-12. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.	Знати інноваційні практики та сучасні технології у сфері професійної діяльності щодо прийняття рішень в умовах невизначеності.	Вміти враховувати соціально-культурний, психологічний та професійний контексти під час ухвалення рішень, використовуючи критичне мислення	Використовувати ефективні комунікаційні стратегії для підтримки позитивного мікроклімату в колективі. Проводити професійні дискусії, обговорення та рефлексію.	Формувати стратегію особистісно-професійного розвитку, та адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності
КС-13. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної	Знати та дотримуватися етичних норм взаємодії з	Уміти дотримуватися етичних принципів у щоденній	Будувати професійні стосунки на основі поваги,	Брати відповідальність за дотримання норм

етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.	дітьми, батьками, колегами та громадськістю. Знати особливості забезпечення рівноправності, толерантності та інклюзивності у професійній діяльності.	педагогічній діяльності. Виявляти толерантність, справедливість і чуйність під час взаємодії з дітьми, батьками та колегами. Підтримувати атмосферу довіри, взаєморозуміння та співпраці у колективі.	довіри та відкритості. Забезпечувати зворотний зв'язок із батьками та колегами на основі конструктивності та емпатії.	професійної етики та загальнолюдських цінностей у педагогічній практиці. Постійно вдосконалювати морально-етичний рівень своєї діяльності.
КС-14. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психолого-педагогічної допомоги дітям раннього та дошкільного віку у складних життєвих ситуаціях.	Знати сучасні підходи та методи надання допомоги, зокрема арт-терапія, ігрова терапія, казкотерапія. Розуміти міжнародний досвід та інноваційні практики підтримки дітей у кризових умовах.	Розробляти індивідуальні та групові програми психолого-педагогічної допомоги. Впроваджувати інноваційні технології у практичну діяльність (інтерактивні методи). Створювати сприятливі умови для розвитку емоційної стійкості та соціальної адаптації дітей.	Здійснювати професійний супровід батьків у розумінні потреб та стану дитини. Проводити тренінги, семінари та консультації для педагогів та інших спеціалістів.	Ініціювати дослідження та розробку нових методів, які відповідають актуальним викликам.
КС-15. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну, групову, в т.ч. дітям раннього та дошкільного віку, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).	Знати теоретичні основи дитячої психології, психотравм та посттравматичного стресового розладу (ПТСР). Особливості психоемоційного стану дітей раннього та дошкільного віку у кризових ситуаціях. Методи психологічної допомоги: когнітивно-поведінкова терапія, арт-	Організовувати психологічну підтримку для дітей, сімей та вихователів у період кризи. Впроваджувати методи психологічної саморегуляції для стабілізації емоційного стану дітей.	Проводити тренінги та консультації для педагогів та інших спеціалістів, які працюють із травмованими дітьми.	Самостійно планувати та організовувати процес психологічної допомоги дітям у кризових умовах. Постійно вдосконалювати професійні компетенції через навчання та обмін досвідом.

	терапія, ігрова терапія, казкотерапія.			
--	--	--	--	--

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИРОБНИЧОЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Опановуючи зазначений перелік компетентностей, здобувачі мають актуалізувати знання з курсів: «Актуальні проблеми досліджень в психології та дошкільній освіті», «Методологія і методика наукових досліджень», «Технології формування компетентностей дітей раннього та дошкільного віку», «Психологія дітей раннього та дошкільного віку», «Взаємодія закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями», «Менеджмент та моніторинг якості дошкільної освіти», «Імідж закладу дошкільної освіти», «Технології роботи практичного психолога закладу дошкільної освіти».

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИРОБНИЧОЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ПРН-1	Критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти та практичної психології в Україні.
ПРН-2	Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.
ПРН-3	Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.
ПРН-4	Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.
ПРН-5	Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.
ПРН-6	Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.
ПРН-7	Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу психології та дошкільної освіти.
ПРН-8	Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя та практичного психолога закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.
ПРН-9	Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.
ПРН-10	Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.
ПРН-11	Організовувати харчування, медичне обслуговування, оздоровлення дітей.
ПРН-12	Уміти планувати та координувати фінансово-господарську діяльність закладів дошкільної освіти.
ПРН-13	Вміти організовувати та проводити психолого-педагогічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН-14	Скласти та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей дітей раннього та дошкільного віку, забезпечуючи ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з дітьми раннього та дошкільного віку, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).
ПРН-15	Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИРОБНИЧОЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Оцінка за шкалою ECTS	Критерії оцінювання
A	- Індивідуальний план магістранта виконано повністю. - Магістрант має розгорнуті плани-конспекти проведених занять і інших режимних моментів з дітьми дошкільного віку, а також записи всіх відвіданих ним занять, проведених вихователями, магістрантами-практикантами для здійснення їх аналізу. - Якість складених магістрантом планів-конспектів проведених ним занять з дітьми дошкільного віку оцінена методистами на «відмінно». - Магістрант брав активну участь в аналізі відвіданих занять, а також виконав дослідницькі завдання в повному обсязі. - Магістрант систематично виготовляв допоміжні засоби навчання для занять і інших режимних моментів, виявляючи творчий підхід до їх розробки. <u>Виконання програми практики:</u> дотримання режиму практики, відсутність негативних відгуків, позитивний відгук керівника практики від установи, на базі якої проходила практика, своєчасне виконання індивідуального плану. Усі завдання практики виконано творчо, в повному обсязі, виявлено вміння студента застосовувати і використовувати психологічні теоретичні та методичні знання, пов'язані з особливостями і засобами психологічної діяльності. <u>Ведення документації:</u> Звіт, який містить всі структурні елементи, подано у встановлений термін. Подані матеріали демонструють здатність узагальнювати результати проведеної роботи та формулювати висновки. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету, завірені печаткою. <u>Оцінка професійних якостей:</u> Студент продемонстрував високу активність та ініціативність у підготовці та проведенні всіх видів робіт на практиці, високу загальну культуру, розвинутий професійний такт, комунікабельність, організаторські здібності. Магістрант подав звітну документацію в повному обсязі й вчасно. Документацію оцінено відповідно на «відмінно».
B	- Індивідуальний план магістранта з педагогічної практики виконано повністю. - Магістрант має розгорнутий план-конспект проведеного заняття з дітьми дошкільного віку, а також записи решти занять і інших режимних моментів у робочому зошиті та всіх відвіданих ним занять, проведених вихователями, магістрантами-практикантами для здійснення їх аналізу.

	3. Якість складених магістрантом планів-конспектів проведених ним занять з дітьми дошкільного віку оцінено методистами на «відмінно» або «добре» відповідно до встановлених критеріїв. 4. Магістрант брав активну участь в аналізі відвіданих занять, а також виконав дослідницькі завдання. 5. Магістрант систематично виготовляв допоміжні засоби навчання для занять і інших режимних моментів, виявляючи в більшості випадків творчий підхід до їх розробки. 6. <u>Виконання програми практики:</u> неістотні зауваження щодо режиму практики, відсутність негативних відгуків, позитивний відгук керівника практики від установи, на базі якої проходила практика (із зазначенням окремих зауважень), своєчасне виконання індивідуального плану. Завдання практики виконано правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння студента застосовувати психологічні знання, пов'язані з особливостями і засобами психологічної діяльності. Методичні уміння сформовані, але робота була здійснена шаблонно, не виявлено творчого, індивідуального підходу. 7. <u>Ведення документації:</u> Звіт, який містить всі структурні елементи, подано у встановлений термін. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. 8. <u>Оцінка професійних якостей:</u> Студент продемонстрував добре розвинуті моральні якості, загальну культуру, професійний такт, комунікабельність, організаторські здібності. Виявлено вміння встановлювати контакт з психологом бази практики та членами колективу. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «добре». Магістрант подав звітну документацію в повному обсязі та вчасно. Документацію оцінено відповідно на «відмінно» і «добре».
С	1. Індивідуальний план магістранта з педагогічної практики виконано повністю. 2. Магістрант має розгорнуті плани-конспекти всіх проведених ним занять і інших режимних моментів з дітьми дошкільного віку, але не має всіх записів відвіданих ним занять, проведених вихователями, магістрантами-практикантами для здійснення їх аналізу. 3. Якість складених магістрантом планів-конспектів занять оцінена методистами на «добре» відповідно до встановлених критеріїв. 4. Магістрант не завжди брав участь в аналізі відвіданих занять, але успішно виконав дослідницькі завдання. 5. <u>Виконання програми практики:</u> мають місце зауваження щодо поодиноких проявів порушення режиму практики, відсутність негативних відгуків, позитивний відгук керівника практики від установи, на базі якої проходила практика (із зазначенням окремих зауважень), своєчасне виконання індивідуального плану. Завдання практики виконано правильно, але неповно. В ході виконання завдань, зокрема при здійсненні психодіагностичної, психокорекційної або психопрофілактичної роботи допускалися незначні помилки. Методичні уміння сформовані, але робота була здійснена шаблонно. 6. <u>Ведення документації:</u> Звітна документація оформлена згідно вимог. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. 7. <u>Оцінка професійних якостей:</u> Студент продемонстрував розвинуті моральні якості, загальну культуру, професійний такт, комунікабельність,

	організаторські здібності. Виявлено вміння встановлювати контакт з психологом бази практики та членами колективу. Характеристика-відгук позитивна, оцінка керівника за практику від бази – «добре».
D	- Індивідуальний план магістранта з педагогічної практики виконано не в повному обсязі, не менше ніж на 75%. - Магістрант має розгорнуті плани-конспекти не всіх проведених занять і інших режимних моментів з дітьми дошкільного віку, а також записи не всіх відвіданих ним занять, проведених вихователями, магістрантами-практикантами для здійснення їх аналізу. - Якість складених магістрантом планів-конспектів і проведених ним занять оцінено методистами на «задовільно» або «добре» відповідно до встановлених критеріїв. - Магістрант несистематично брав участь в аналізі відвіданих занять, а також не в повному обсязі виконав дослідницьких завдання. - Магістрант при потребі виготовляв допоміжні засоби навчання для занять і інших режимних моментів, спираючись на зразки. <u>Виконання програми практики:</u> нерегулярне дотримання режиму практики, наявність поодиноких негативних зауважень у відгуку керівника практики від установи і організації, на базі якої проходила практика, зауваження щодо виконання індивідуального плану. Завдання практики виконано в неповному обсязі, в ході виконання завдань практики допускалися помилки. <u>Ведення документації:</u> Звітна документація недооформлена або оформлена з помилками. Щоденник не вірно оформлений. Переважна більшість питань програми у звіті висвітлена, однак мають місце помилки та неточності. <u>Оцінка професійних якостей:</u> характеристика студента в цілому позитивна. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «задовільно».
E	- Індивідуальний план магістранта з педагогічної практики виконано в обсязі не менше ніж на 50%. - Магістрант має розгорнуті плани-конспекти не всіх проведених ним занять і інших режимних моментів з дітьми дошкільного віку, а також записи не всіх відвіданих ним занять, проведених вихователями, магістрантами-практикантами для здійснення їх аналізу. - Якість складених магістрантом планів-конспектів і проведених ним занять оцінено методистами на «задовільно» відповідно до встановлених критеріїв. - Магістрант епізодично брав участь в аналізі відвіданих занять, а також частково виконав дослідницьких завдання. - Магістрант виготовляв допоміжні засоби навчання для занять і інших режимних моментів, спираючись на зразки. <u>Виконання програми практики:</u> нерегулярне дотримання режиму практики, мають місце негативні зауваження у відгуку керівника практики від установи і організації, на базі якої проходила практика, щодо виконання індивідуального плану. Завдання практики виконано з помилками. Студент не вміє узагальнювати результати дослідження та надавати необхідну психологічну допомогу. <u>Ведення документації:</u> Звітна документація недооформлена або оформлена з помилками, суттєвими неточностями. Щоденник недооформлений. Переважна більшість питань програми у звіті не висвітлена або висвітлена з неточностями, помилками, логічними похибками. <u>Оцінка професійних якостей:</u> характеристика студента в цілому позитивна. У характеристиці-відгуку оцінка від бази – «задовільно».

FX	1. Індивідуальний план магістранта з педагогічної практики без поважних причин виконано менше ніж на 50%. 2. Магістрант схематичні плани деяких проведених ним занять з дітьми дошкільного віку, у нього відсутні записи відвіданих ним занять, проведених вихователями, магістрантами-практикантами для здійснення їх аналізу. 3. Якість складених магістрантом планів-конспектів і проведених ним занять оцінено методистами на «незадовільно» відповідно до встановлених критеріїв. 4. Магістрант не брав участі в аналізі відвіданих занять і інших режимних моментів й не виконав дослідницьких завдань. 5. Магістрант зрідка виготовляв допоміжні засоби навчання для занять, спираючись на зразки. 6. <u>Виконання програми практики</u>: недбале дотримання режиму практики, неповний обсяг годин, негативний відгук керівника практики від установи чи організації, де проходила практика. Завдання практики не виконано. Мали місце проблеми встановлення контакту, низький рівень сформованості вмінь проводити відповідні види психологічної діяльності. 7. <u>Ведення документації</u>: неякісне і несвоєчасне оформлення звіту. Відсутній щоденник, характеристика-відгук. Оцінка професійних якостей: характеристика студента в цілому негативна. Мали місце прояви нетактовного, неуважного ставлення до колег і користувачів соціальних послуг. У характеристиці-відгуку оцінка керівника за практику від бази – «незадовільно».
F	1. Індивідуальний план магістранта з психолого-педагогічної практики не виконано. 2. Заняття не проведено, методичну й дослідницьку роботу не виконано. 3. <u>Виконання програми практики</u>: недбале дотримання режиму практики, неповний обсяг годин, негативний відгук керівника практики від установи чи організації, де проходила практика. Завдання практики не виконано. Виявлені серйозні проблеми встановлення контакту, низький рівень сформованості професійної мотивації та вмінь проводити відповідні види психологічної діяльності. 4. <u>Ведення документації</u>: неякісне і несвоєчасне оформлення звіту. Відсутній щоденник, характеристика-відгук. 5. <u>Оцінка професійних якостей</u>: характеристика студента в цілому негативна. Керівник бази практики надає незадовільну характеристику з грубим порушенням дисципліни та робочого часу. Мали місце нетактовне, неуважне ставлення до колег і користувачів психологічних послуг.

Розподіл балів

Під час проходження практики кожен магістрант виконує обов'язкові завдання, які оцінюються відповідною кількістю балів в системі ECTS за критеріями:

Критерій	Максимальна кількість балів
Повнота виконання індивідуального плану/ запланованого у щоденнику	20
Перспективний план/ календарний план	10
Завдання з естетичного циклу	5
Завдання з логіко-математичного циклу	5
Завдання з мовленнєвого циклу	5
Завдання з природничого циклу	5
Якість виконання методичних / практичних розробок, звітів-аналізів, протоколів діагностичних обстежень, корекційно-розвивальних програм, просвітницько-профілактичних заходів тощо	10
Якість проведення роботи з групою (відповідно вікової періодизації) та особистістю: діагностичних обстежень, консультативної роботи, корекційно-розвивальних занять, просвітницько-профілактичних заходів тощо	10
Якість оформлення звітної документації	10
Якість виступу на підсумковій конференції	5
Презентація (фотозвіт) із проходження практики	5
Дисциплінованість, відповідальність	5
Ініціатива, творчість, самостійність, працьовитість	5
Разом	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів практики є: залік, презентації результатів виконаних практичних, психолого-педагогічних та дослідницьких завдань, оцінка самостійної роботи магістрантів.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Вид практики: виробнича психолого-педагогічна практика в закладах дошкільної освіти.

Терміни проходження практики – 5 тижнів у 2 семестрі (7,5 кредитів ECTS), 7 тижнів у 3 семестрі (10,5 кредитів ECTS).

Навчально-методичне керівництво, проведення та виконання програми практики забезпечує кафедра дошкільної і початкової освіти.

Загальну організацію та контроль за проведенням цієї практики здійснює керівник практики.

Керівник практики:

- організовує зустріч магістрів з керівниками та психологами закладу дошкільної освіти; забезпечує розподіл і закріплення практикантів за віковими групами закладу; проводить інструктаж з техніки безпеки, охорони праці та контролює умови праці;

- аналізує та оцінює проведені магістрами-практикантами заняття та інші форми педагогічного процесу (ігрова та трудова діяльність дітей, свята та розваги, режимні процеси тощо);

- аналізує та оцінює психологічний аспект заповнення протоколів діагностичних обстежень, корекційно-розвивальних програм, просвітницько-профілактичних заходів;

- перевіряє й аналізує документацію, подану магістрантом після закінчення практики, оцінює роботу здобувача;

- бере участь у настановчій та підсумковій конференціях, а також нарадах із виробничої психолого-педагогічної практики в закладах дошкільної освіти; за результатами практики складає звіт і подає його у відділ практики.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- 1) до початку практики: своєчасно пройти медичний огляд; взяти участь у настановній конференції; ознайомитися з вимогами до оформлення всіх необхідних документів і з'ясувати терміни їх здачі; пройти інструктаж техніки безпеки та охорони праці, виробничої санітарії;

- 2) під час проходження практики: своєчасно прибути на місце проходження практики; скласти індивідуальний план роботи протягом перших 2-3 днів практики; виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівників, у повному обсязі; дотримуватись правил техніки безпеки, охорони праці та виробничої санітарії; нести відповідальність за виконану роботу;

- 3) після завершення практики, протягом чотирьох днів: здати звітну документацію керівнику групи для перевірки; підготуватися до захисту

практики та отримати оцінку виконаної роботи; взяти участь у роботі підсумкової конференції.

7. ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

7.1. Інформаційний зміст виробничої психолого-педагогічної практики в закладах дошкільної освіти на 2 семестр (5 тижнів)

Розділ 1. Практичне ознайомлення з організацією діяльності закладу дошкільної освіти

Ознайомлення здобувачів вищої освіти з метою та змістом практики, методичними завданнями та формами звітності. Ознайомлення з умовами виховання та навчання дітей дошкільного віку в конкретному закладі дошкільної освіти, з організаційно-методичними аспектами його роботи (бесіди з адміністрацією закладу, завідувачем і вихователем-методистом). Робота у методичному кабінеті, вивчення статуту, річного плану закладу дошкільної освіти, аналіз довідок, актів фронтального та тематичного обстеження закладу відділом освіти, ознайомлення з різноманітними формами узагальнення кращого досвіду роботи вихователів. Ознайомлення з правилами ведення та оформлення документації вікової групи, календарними планами вихователів. Знайомство з дітьми вікової групи. Складання індивідуального плану роботи практиканта на час проходження педагогічної практики. Відвідування занять кращих вихователів закладу, їх аналіз у щоденнику.

Розділ 2. Самостійне виконання практикантом обов'язків вихователя групи дітей дошкільного віку.

Виконання обов'язків вихователя в повному обсязі у закріпленій групі. Складання календарного плану роботи відповідно до форми, прийнятої у закладі дошкільної освіти. Підготовка та проведення навчальних та залікових занять з різних розділів програми. Для залікових занять обираються інноваційні форми та методи навчання дітей, що відповідають сучасному рівню науки і практики. Підготовка та проведення показових форм роботи з дітьми: екскурсій, святкових ранків, спортивних розваг, конкурсів, інсценізацій літературних творів, лялькових вистав, творчих ігор, виставок тощо. Здійснення індивідуально-диференційованого підходу у навчанні та вихованні дошкільнят, проведення індивідуальної роботи з дітьми, створення емоційно-позитивної атмосфери педагогічного спілкування. Робота з методичною літературою, аналіз отриманої інформації, адаптування її до рівня розвитку дітей групи, розроблення і виготовлення дидактичних матеріалів, наочних посібників. Робота з батьками вихованців: проведення консультацій та бесід, відвідування дітей вдома, поновлення матеріалів батьківського куточка тощо.

Розділ 3. Дослідницька діяльність.

Проведення констатувального етапу педагогічного експерименту згідно з темою кваліфікаційної роботи магістра. Підбір фахових статей, методичних

матеріалів та рекомендацій відповідно до теми кваліфікаційної роботи магістра. Виступ на методичному об'єднанні (семінарі, круглому столі тощо) відповідно до обраної тематики кваліфікаційної роботи.

Вивчення особистості дітей дошкільного віку та дитячого колективу шляхом спостереження за дітьми, бесіди з педагогами, батьками, анкетування батьків та вихователів. Проведення психолого-педагогічної діагностики, спрямованої на вивчення особистості дітей та соціометричного дослідження групи. Виконання наукових завдань та досліджень згідно з індивідуальною тематикою кваліфікаційних робіт. Підбір технологій для реалізації завдань дослідження.

Розділ 4. Проведення організаційно-методичної роботи закладу дошкільної освіти

Ознайомитися з веденням ділової документації у закладі дошкільної освіти, організаційно-педагогічною та методичною діяльністю керівника закладу дошкільної освіти, контролем за станом освітньої роботи з дітьми та організацією роботи з громадськістю (родинами вихованців, школою).

Здійснити тематичну перевірку стану освітньої роботи в одній з груп (не у тій, де практикант працює на посаді вихователя). При здійсненні тематичного контролю практикант вивчає певний вид діяльності дітей (ігрова, трудова, навчальна, самостійна художня діяльність тощо) або роботу закладу дошкільної освіти з одного з напрямів дошкільного виховання (фізичне, розумове, естетичне, моральне тощо).

Здійснюючи організаційно-методичну роботу закладу дошкільної освіти, магістранти вивчають та узагальнюють передовий досвід навчання та виховання дітей, орієнтуючись на такі критерії, як актуальність, тобто відповідність діяльності вихователів сучасним завданням дошкільної освіти; оригінальність та новизна досвіду; висока ефективність та стабільність результатів, яких досягає вихователь у навчанні та вихованні дітей, збалансованість і комплексність результатів педагогічної праці, ефективність взаємодії складових у цілісній системі. Слід оцінити і раціональність витрат часу, зусиль, засобів, затрачених на досягнення високих результатів. Під час виробничої психолого-педагогічної практики в ЗДО кожен магістрант повинен вивчити та описати передовий досвід роботи одного з досвідчених педагогів закладу дошкільної освіти, у якому проходив практику. Досвід може бути презентований у формі буклету, листівки, плакату, поданий у електронному варіанті (підготовлений до презентації з допомогою мультимедійних засобів).

Розділ 5. Проведення організаційно-психологічної роботи в закладі дошкільної освіти

Знайомство з практичним психологом ЗДО. Ознайомлення з документацією практичного психолога, його функціональними обов'язками, видами робіт та основними методиками діагностичної, корекційної та психопрофілактичної роботи. Складання індивідуального плану роботи (психодіагностичної, консультативної, психокорекційної та психопрофілактичної).

Розробка плану виконання та проведення: психодіагностичної роботи, яка передбачає: психологічне вивчення групи (згідно вікової періодизації) з метою визначення особливостей структурної організації групи та психологічне вивчення 2-х реальних проблемних ситуацій у практиці роботи психолога закладу (групи та ситуації обираються разом із психологом та узгоджується з груповим керівником). Вивчення групи та дослідження проблемних ситуацій передбачають використання не менш 3-х різних психодіагностичних методик (дослідження особливостей функціонування групи, психологічного клімату, характеру міжособистісних стосунків, особистісних, інтелектуальних та ін.).

Упродовж практики магістранти повинні виконати: консультативну та психокорекційну роботу: за результатами психодіагностичної роботи у віковій групі та по кожній з ситуацій формується група, яка потребує консультативної або психокорекційної роботи (це може бути або увесь колектив, або 3-5 осіб), а також обираються одна-дві особи, які, на думку практиканта, найбільше потребують надання індивідуальної психологічної допомоги.

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОВІТИ

1. Перспективний план роботи на місяць (відксерити).
2. Календарний план освітньої роботи (за зразком групи). Якщо працюєте в ЗДО, то тільки перші три сторінки календарного плану (за зразком).
3. Конспекти занять 4-х відкритих занять розгорнутих (цикли: логіко-математичний, мовленнєвий, художньо-естетичний, природничий), затверджених вихователем-методистом ЗДО + дидактичний матеріал (в електронному вигляді) до одного відкритого заняття.
4. Конспект заходу з дітьми (згідно плану групи), в якому ви приймаєте участь, завірений підписом адміністрації ЗДО. Це може бути свято або розвага тощо.
5. Короткий опис-характеристика обраної вікової групи та психологічної проблеми (науковою, психологічною мовою), сучасні наукові теорії з цієї проблеми (на 2-3 аркуші А4), визначення цілей і завдань застосування кожної методики, аргументація вибору адекватного психодіагностичного інструментарію.
6. Протоколи обстеження з кожної методики, які оформлені відповідно до існуючих вимог; психологічний висновок; практичні рекомендації.
7. Скласти план групової та 1-2-х індивідуальних консультацій та програму подальшої корекційної роботи, яка передбачає не менше 3 занять. Провести 3 заняття та підготувати протоколи їх проведення. Перед проведенням занять обов'язково ознайомити з графіком їх проведення методистів практики та узгодити з ними терміни проведення.
8. При оформленні документації враховувати:

- цілі, обґрунтування доцільної форми роботи з проблемою, складу осіб, які увійдуть до групи, а які будуть обрані для індивідуальної консультативної та корекційної роботи тощо;
 - розробка стратегії проведення групової та 1-2-х індивідуальних консультацій;
 - повна розробка кожного заняття окремо з описанням мети, завдань, детальним описом дібраних вправ / технік (згідно вимог до цієї форми роботи практичного психолога);
 - протоколи проведення 3-х корекційних занять.
9. Атестаційний лист з квадратною печаткою закладу.
 10. Характеристика практиканта, написана на бланку ЗДО (або квадратна печатка), завірена круглою печаткою і підписом завідувача ЗДО.
 11. Звіт про проходження практики.
 12. Презентація (фотозвіт) з проходження практики.

7.1. Інформаційний зміст виробничої психолого-педагогічної практики в закладах дошкільної освіти на 3 семестр (7 тижнів)

Розділ 1. Практичне ознайомлення з організацією діяльності закладу дошкільної освіти.

Практикант проводить бесіди з керівником і працівниками закладу, анкетування, спостерігає за ходом виконання ними посадових обов'язків, огляде приміщення, ділянку, обладнання та інвентар, аналізує ділову документацію.

При цьому вивчає наступні аспекти діяльності закладу.

1. Статут ЗДО: тип закладу, його статус, нормативно-правові засади діяльності, режим роботи, укомплектованість дошкільного закладу дітьми тощо.

2. Річний план ЗДО.

3. Кадрове забезпечення дошкільного навчального закладу. Його повнота та якісний склад. Зміст посадових інструкцій працівників ЗДО.

4. Розстановка кадрів. Організація роботи з підвищення професійної майстерності працівників закладу дошкільної освіти. Проведення атестації педагогічних працівників. Документація ЗДО з кадрових питань. Особові справи працівників ЗДО.

5. Документація ЗДО. Значення, зміст, порядок ведення документації.

6. Матеріально-технічна база. Ділянка ЗДО, її обладнання, розміщення групових і спортивного майданчиків, господарських споруд, озеленення тощо. Обладнання приміщень, їх використання згідно призначення. Маркування, зберігання та облік інвентарю, доцільність його розміщення.

Укомплектованість закладу посібниками, обладнанням та інвентарем відповідно до норм типового переліку. Організація предметно-розвивального середовища у кожній віковій групі, дотримання санітарно-гігієнічних та педагогічних вимог.

7. Функції завідувача господарської частини.

8. Фінансова діяльність закладу. Джерела фінансування дошкільного закладу. Організація додаткових освітніх послуг. Кошторис та інша фінансова документація ЗДО.

9. Організація харчування дітей в ЗДО. Обладнання харчоблоку, організація його роботи. Обов'язки працівників дошкільного закладу в організації харчування (кухаря, комірника та ін.). Контроль за харчуванням з боку адміністрації, батьків та інших інстанцій. Складання перспективного меню, меню-розкладки. Забезпечення продуктами харчування, умови їх зберігання, контроль за їх закладкою та обробкою. Ведення документації з питань харчування.

10. Створення безпечних умов для праці, навчання і виховання в ЗДО. Робота керівника закладу щодо створення безпечних умов праці та навчання. Зміст посадових інструкцій з безпеки діяльності різних категорій працівників ЗДО. Контроль за дотриманням правил техніки безпеки, протипожежної безпеки та санітарно-гігієнічних вимог.

11. Медичний кабінет ЗДО. Зміст роботи медичного працівника.

12. Робота ЗДО з батьками. Форми роботи з батьками. Діяльність батьківського комітету.

13. Організація освітнього процесу в ЗДО. Вибір програм навчання та виховання дітей. Планування загальних організаційно-педагогічних заходів у ЗДО та освітньої роботи у вікових групах. Забезпечення умов для навчання і виховання дітей. Систематичність контролю за ходом та результатами. Використання даних педагогічного аналізу при плануванні подальшої роботи з дітьми.

14. Удосконалення освітнього процесу і підвищення рівня професійної майстерності вихователів у ході проведення різних форм методичної роботи. Організація роботи педагогічної ради ЗДО.

Розділ 2. Вивчення змісту діяльності керівника та методиста закладу дошкільної освіти.

Практикант проводить бесіду з керівником, в процесі якої уточнює його посадові обов'язки, з'ясовує особливості реалізації управлінських функцій при вирішенні адміністративно-господарських та організаційно- педагогічних питань. Проводить бесіду з методистом, з'ясовує його обов'язки щодо управління дошкільним закладом. Аналізує ефективність розподілу обов'язків між завідувачем та методистом. Спостерігає за роботою завідувача ЗДО і за роботою методиста, фіксує їх зміст та витрати часу на вирішення кожного завдання окремо. В процесі аналізу визначає, виконанню якої управлінської функції було приділено найбільше часу, оцінює ефективність вибору методів керівництва.

Починаючи з другого тижня практики студент виконує окремі доручення керівника ЗДО щодо вирішення адміністративно-господарських питань (наприклад, проведення вибіркового контролю, збір та обробка кількісних даних, підготовка проектів наказів та розпоряджень тощо).

Розділ 3. Контроль за освітнім процесом ЗДО.

У процесі проходження виробничої практики в ЗДО магістрант аналізує освітню роботу з різних розділів програми в усіх вікових групах ЗДО. Тематика і зміст контролю визначається згідно річного плану закладу та календарних планів завідувача і методиста. Для виконання цього завдання студент завчасно добирає схеми спостереження й аналізу різних форм освітньої роботи з дітьми дошкільного віку, діагностичні методики. За дорученням завідувача та методиста практикант аналізує й затверджує календарні плани освітньої роботи вихователів та інших педагогічних працівників (музичного керівника, інструктора з фізичного виховання). Разом із завідувачем чи методистом, з часом самостійно, студент перевіряє готовність вихователів до робочого дня. Щоденно переглядає та аналізує заняття, режимні процеси, а також освітню роботу в повсякденному житті. Проводить діагностику знань, умінь і навичок дітей в різних вікових групах. Визначає характер взаємодії вихователів і батьків у вирішенні питань навчання та виховання дітей. На основі одержаних даних оцінює ефективність педагогічної діяльності вихователів, дає рекомендації щодо вдосконалення навчально-виховної роботи. Пропонує необхідну консультативно-методичну допомогу. Зміст всіх спостережень та розгорнутий аналіз освітнього процесу з висновками і рекомендаціями практикант записує у щоденник. За дорученням керівника закладу проводить тематичну перевірку освітньої роботи з одного із розділів програми в одній віковій групі. За підсумками перевірки оформлює довідку, в якій формулює конкретні висновки щодо стану освітньої роботи та складає рекомендації щодо її покращення.

Розділ 4. Організація і проведення різних форм методичної роботи в ЗДО.

У процесі проходження практики студент бере участь у різних формах методичної роботи ЗДО: педагогічній раді, семінарах, консультаціях тощо. Відповідно до річного плану ЗДО, враховуючи результати діагностики та аналізу педагогічного процесу, практикант готує і самостійно проводить одну із форм методичної роботи для педагогічних працівників ЗДО (групову консультацію, семінар, семінар-практикум, відкритий перегляд навчально-виховного процесу тощо). Магістрант формулює мету і завдання методичного заходу, визначає методи навчання вихователів, добирає необхідний науково-теоретичний, методичний та практичний матеріал, готує наочність, дидактичні посібники, складає рекомендації щодо використання набутих знань і умінь в практиці роботи з дітьми. При потребі, як на етапі підготовки, так і безпосередньо під час проведення, практикант може залучити інших працівників, чітко визначивши їх роль. Магістрант оформляє розгорнутий план обраної форми методичної роботи з тезами доповідей, описом завдань тощо. До цих матеріалів дододеться коротка рецензія завідувача, де міститься оцінка рівня проведення методичного заходу. За вказівками завідувача та методиста протягом усього періоду проходження практики студент працює над вдосконаленням роботи методичного кабінету дошкільного закладу: добирає та систематизує нові матеріали, методичні розробки, виготовляв наочні посібники,

атрибутику до ігор, складає анотації на нові посібники та публікації періодичних видань, організовує виставки тощо.

Розділ 5. Освітня робота студента-практиканта у ролі вихователя.

Освітня робота студента-практиканта у ролі вихователя; проведення студентами-магістрантами фрагментів життєдіяльності дітей (Наприклад: ранок: прийом дітей, спостереження, бесіда, ранкова гімнастика тощо; проведення фрагменту заняття; денна прогулянка, підготовка до обіду, обід тощо) у парі з вихователем, їх аналіз та самоаналіз; виготовлення наочно дидактичного обладнання; залучення студентів-практикантів до активної участі у соціальному проєкті; самостійне проведення студентами-магістрантами занять, фрагментів життєдіяльності дітей, їх аналіз та самоаналіз; участь у громадському житті педагогічного колективу дошкільного навчального закладу. Робота з батьками вихованців: проведення консультацій та бесід, відвідування дітей вдома, поновлення матеріалів батьківського куточка тощо.

Розділ 6. Дослідницька діяльність.

Проведення формувального етапу експерименту, який організовується на основі висновків із попереднього вивчення стану проблеми та аналізу результатів констатації. У процесі формуючого етапу експерименту дослідником вирішуються поставлені завдання. Саме їх розв'язання є метою і наслідком дослідження. На цьому етапі перевіряється цінність розробленої магістрантом методики, її окремих компонентів прийомів та методів виховання й навчання. Результати, отримані під час розв'язання завдань, є матеріалом для формулювання проміжних і остаточних висновків. Під час експерименту гіпотеза перевіряється та, в разі потреби, здійснюється її коригування. Перевірка гіпотези відбувається за рахунок введення в освітній процес нових умов і методик та вивчення їхнього впливу на підвищення ефективності навчання й виховання дітей.

Проведення контрольного експерименту педагогічного дослідження.

Розділ 7. Психологічна діяльність.

Провести просвітницьку та психопрофілактичну роботу. Вивчення і узагальнення досвіду роботи психолога бази практики; розробка плану корекційної роботи з проблеми психологічного дослідження; практична психологічна робота згідно програми психологічного супроводу розвитку особистості; підготовка відеоролику, проєкту-презентацію з психології.

Звітна документація виробничої психолого-педагогічної практики в закладах дошкільної освіти

1. Перспективний план роботи на місяць (відксерити).
2. Календарний план освітньої роботи (за зразком групи). Якщо працюєте в ЗДО, то тільки перші три сторінки календарного плану (за зразком).
3. Конспект заходу з дітьми (згідно плану групи), в якому ви приймаєте

участь, завірений підписом адміністрації ЗДО. Це може бути свято або розвага тощо.

4. Меню-розкладка на один день (на спеціальному бланку).

5. Конспекти занять, режимних моментів, затверджених вихователями-методистами ЗДО.

6. Конспект 2-х розвиваючих профілактичних заняття або заходи з тем: «Шляхи самовдосконалення та особистісного росту», «Пошук внутрішніх резервів при подоланні кризових життєвих ситуацій» (тематика профілактичних заходів може варіюватися залежно від потреб бази практики). Надати план-конспект та аналіз проведених заходів.

7. Конспект профорієнтаційного заняття з теми: «Професія практичного психолога ЗДО – найкраща». План-конспект повинен бути завізований методистом, по результатах проведення – оформити довідку з закладу, де він був проведений (з підписом керівника та печаткою).

8. Підготувати відеоролик, проект-презентацію про проходження практики; вивчити та узагальнити досвід роботи.

9. Атестаційний лист з квадратною печаткою закладу.

10. Характеристика практиканта, написана на бланку ЗДО (або квадратна печатка), завірена круглою печаткою і підписом завідувача ЗДО.

11. Звіт про проходження практики.

12. Презентація (фотозвіт) з проходження практики.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Авторські програми з психології / Упоряд. О. Главник. К.: *Шкільний світ*, 2020. 112 с.
2. Адаптація дитини до школи / Упорядники: С. Максименко, К. Максименко, О. Главник. К.: *Мікрос-СВС*, 2013. 111 с.
3. Аптечка психологічної самодопомоги: Ти як? Всеукраїнська програма ментального здоров'я за ініціативи Олени Зеленської. Український католицький університет. 2024. 70 с. URL: <https://howareu.com/storage/app/media/Posibnuki/Aptechka.pdf>
4. Бітянова М.Р. Дитина у школі: технології розвитку. К.: *Главник*, 2017. 143 с.
5. Бурова А. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку. *Тернопіль: Мандрівець*, 2017. 256 с.
6. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. Суми: *Вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка*, 2016. 260 с.
7. Горбунова В.В. Етичні та правові аспекти психологічних досліджень / *Практична психологія соціальна робота*. 2015. № 3. С. 18-23.
8. Діти та війна: навчання технік зцілення: посібник / Авторський колектив: Інститут психічного здоров'я Українського Католицького Університету у партнерстві з Українським інститутом когнітивно-поведінкової терапії. Видавнича серія «Психологія. Психіатрія. Психотерапія». Оpubліковано в рамках проекту Карітас України за підтримки Канадсько-Української Фундації. *Львів: ТзОВ «Компанія «Манускрипт»*, 2014, URL: https://ipz.org.ua/wp-content/uploads/2017/10/dity_fin_ispp-1.pdf
9. Дуткевич Т. В. Практична психологія : вступ до спеціальності. Навч. посібник для ВНЗ. 2-е вид. *Київ*, 2010. 256 с.
10. Калуська Л. Науково-методична робота в дошкільному навчальному закладі: Практико-орієнтований посібник. К.: *Шк.світ*, 2012. 192 с.
11. Кірсанова І. Організація режимних процесів у ДНЗ. Х.: *Вид.група «Основа»*, 2014. 175с.
12. Кішвар Л. Організаційна та адміністративна робота керівника дошкільного навчального закладу. *Тернопіль: Мандрівець*, 2015. 328 с.
13. Консультування в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій / авт. кол; заг. ред. В. Г. Панок, І. І. Ткачук. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2019. 144 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/718798/1/Konsultuvannya_2019.pdf
14. Майор Н. (ред.). Керівництво дошкільним навчальним закладом: Інформативно-методичні матеріали на допомогу керівникові дошкільного навчального. *Тернопіль*, 2016. 168 с.
15. Поніманська Т. Педагогічна практика за вимогами кредитно-модульної системи. К.: *Видавничий дім «Слово»*, 2019. 280 с.

16. Рудік О.А. Настільна книга вихователя-методиста ДНЗ. Х.: Вид. група «Основа», 2016. 331с.

Інформаційні ресурси:

1. Закон України «Про дошкільну освіту» № 4059-IX від 19.11.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>
2. Програми розвитку дітей дошкільного віку на 2024-2025 навчальний рік. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/doshkilna-osvita-2/programi-rozvitku-ditey>
3. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку. 2020. URL: <https://drive.google.com/file/d/12ta1d3vfwTtFhITpMTCJ-NO3SISU47Gd/view>
4. Методичні рекомендації до оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти). 2021. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/605/0be/86b/6050be86b4f68482865820.pdf>